

3. Φυλλάδιο ασκήσεων ΙΙΙ

[Παράδοση μέχρι Τρίτη 14 Μαΐου 2013]

Άσκηση 3.1. Βρείτε την παράγωγο της $f(x, y) = x + 2xy - 3y^2$ στο σημείο $(1, 2)$ κατά την κατεύθυνση $\mathbf{v} = 3/5\mathbf{i} + 4/5\mathbf{j}$.

Άσκηση 3.2. Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x, y) = x^2 - 2y^2$$

της οποίας το γράφημα είναι η επιφάνεια $S: z = f(x, y)$. (i) Σχεδιάστε ορισμένες ισοσταθμικές καμπύλες στο επίπεδο (x, y) . Πώς ονομάζονται (στην γεωμετρία) οι καμπύλες που σχεδιάσατε; (ii) Γράψτε το εφαπτόμενο επίπεδο στο σημείο $(\sqrt{2}, 1, 0)$. (iii) Βρείτε μοναδιαίο διάνυσμα κάθετο στην επιφάνεια στο σημείο $(\sqrt{2}, 1, 0)$.

Άσκηση 3.3. Το βαρυτικό δυναμικό δίνεται από την

$$V = -\frac{GmM}{r},$$

όπου G, m, M είναι σταθερές και $r = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$ (σφαιρική συντεταγμένη). Βρείτε την βαρυτική δύναμη $\mathbf{F}$ η οποία παράγεται από την κλίση αυτού του δυναμικού:

$$\mathbf{F} = -\nabla V = -\frac{GmM}{r^2}\hat{\mathbf{r}},$$

όπου $\hat{\mathbf{r}}$ είναι μοναδιαίο διάνυσμα στην κατεύθυνση $\mathbf{r} = (x, y, z)$.

Άσκηση 3.4. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}$, όπου

$$f(x, y) = \begin{cases} x\frac{x^2-y^2}{x^2+y^2} & , \quad x^2 + y^2 \neq 0 \\ 0 & , \quad x^2 + y^2 = 0. \end{cases}$$

Να εξεταστεί αν υπάρχουν οι μερικές παράγωγοι $\partial f/\partial x$, $\partial f/\partial y$ σε κάθε σημείο του πεδίου ορισμού της.

Άσκηση 3.5. Έστω $f(x, y) = g(ax + by)$, όπου a, b είναι σταθερές και η f είναι παραγωγίσιμη συνάρτηση. Ναδειχθεί ότι

$$b\frac{\partial f}{\partial x} = a\frac{\partial f}{\partial y}.$$

Άσκηση 3.6. Να βρεθεί η μερική παράγωγος δεύτερης τάξης $\partial^2 f/\partial u^2$ της σύνθετης συνάρτησης $f(u, v)$ που ορίζεται από τις ισότητες

$$f(u, v) = g(x, y) = x + y, \quad x = u^2 - v^2, \quad y = e^{uv}.$$

Άσκηση 3.7. Βρείτε τα ακρότατα της συνάρτησης

$$h(x, y) = \frac{a(x + y)}{x^2 + y^2 + a^2}, \quad a: \text{σταθερά.}$$

Σχεδιάστε ορισμένες ισοσταθμικές καμπύλες στο επίπεδο (x, y) .